

A photograph of a forest floor. The ground is covered with numerous large, rounded rocks that are heavily covered in bright green moss. Interspersed among the rocks are many fallen, dry, brown leaves. In the background, the trunks of bare trees are visible, suggesting a late autumn or winter setting. The overall scene is a natural, undisturbed forest landscape.

A Bakony-Balaton Geopark vizsgálata turisztikai szempontból

Szerző: Máltesics Péter

Témavezető: Dr. habil Szabó Géza

Pécsi Tudományegyetem – Természettudományi Kar - Turizmus Tanszék

2018.11.13

Bevezetés

- Balaton-felvidék ökoturizmusának potenciáljai - egészséges, természetbarát életmód, mellette a természeti – társadalmi értékek személyes felfedezése.
- Hazánkban két geopark működik, a ***Novohrad-Nógrád Geopark (2010)*** és a ***Bakony-Balaton Geopark (2012)***.
- Tanösvények – bemutatóhelyek – túraútvonalak különleges pontjainak megfigyelése (Országos Kéktúra, tematikus utak), továbbá...

természetjárás

természethasználat

- A geopark feladata a *fenntartható turizmusra és felelősségvállalásra* való oktatás.

Célkitűzés

- Geopark értékeinek primer és szekunder forrásokból történő feltárása, illetve a földtani értékek területi eloszlásának vizsgálata, *tipizálása*.
- Szabadtéri geológiai bemutatóhelyek (geosite-ok) *hálózati áttekintése*.
- *Komplex táji arculatvizsgálat* termékfejlesztés céljából: vulkánosság, tavi felszínformálódás, karsztosodás, egyéb...
- *Komplex keresleti felmérés* kivitelezése – a vendégszám, illetve vendégkör felmérése, meglévő és potenciális piaci szegmensek alapján.
- *Látogatómenedzsment* pozitív irányú előmozdítása (tanösvények, bemutatóhelyek fejlesztése).
- *Marketingkommunikációs módszerek* vizsgálata a hazai és külföldi geoparkok esetében.
- *Adaptációvizsgálat*, azaz a kutatás által feltérképezett tapasztalati tőke integrálása a hazai gyakorlat keretei közé.

Kutatásmódszertan

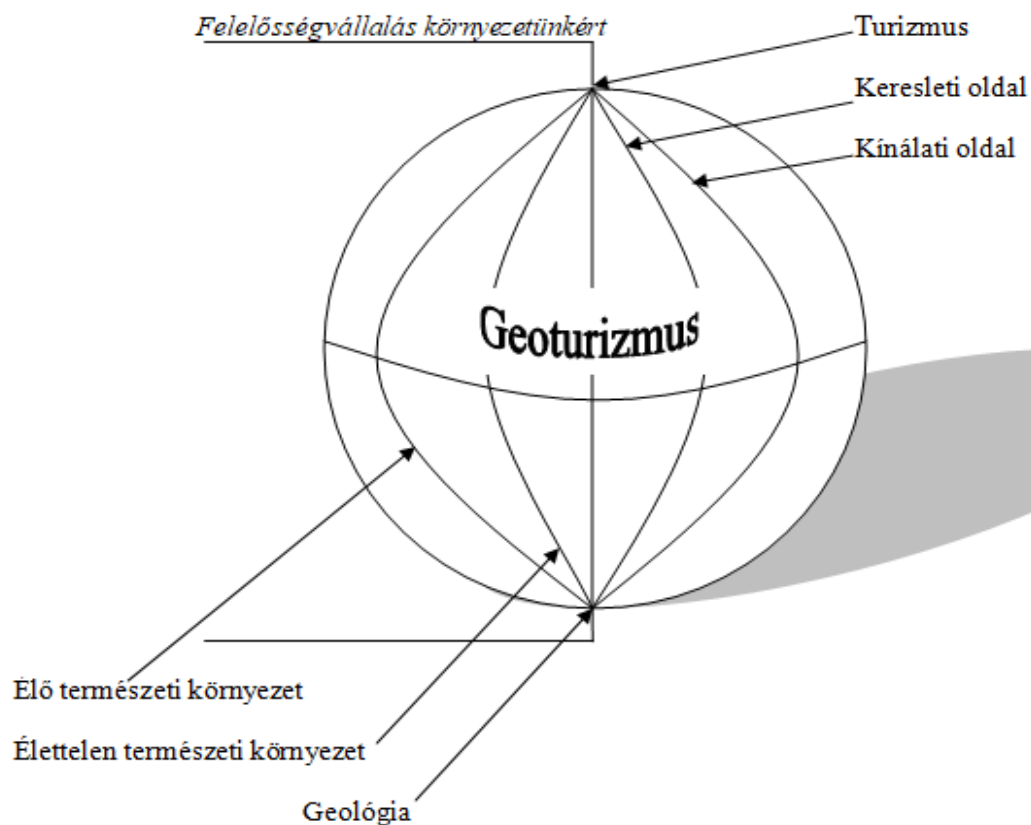
Geoturisztikai kutatások rövid előtörténete, ennek okai:

- újszerű és fenntartható kezdeményezésről van szó, ebből fakadóan az ***ismertség hiánya*** jelentős
- ***Társadalmi részről nem teljes körű az ismeret*** és felemás a ***megítélés*** a szervezet helyét és munkáját illetően.

Bakony-Balaton Geopark és a Nógrádi-Novohrad Geopark
kutatástörténetének, megalapozó munkáinak áttekintése

- ***Primer kutatás***: interjúk (geotúra-vezető, geopark-csoport szakreferense), terepmunka dokumentálása – jegyzetek, fotódokumentációk, hanganyagok feldolgozása, terepi pontok felvételezése GPS készülékkel
- ***Szekunder kutatás***: szakirodalmak, térképek, adatbázisok, korábbi és jelenlegi nyilvántartások vizsgálata.

A geoturizmus megjelenése

Kádár László nyomán

Miről is van szó?

Geopark

Forrás: <http://www.geopark.hu/home/mi-a-geopark> - 2014

Geoturizmus

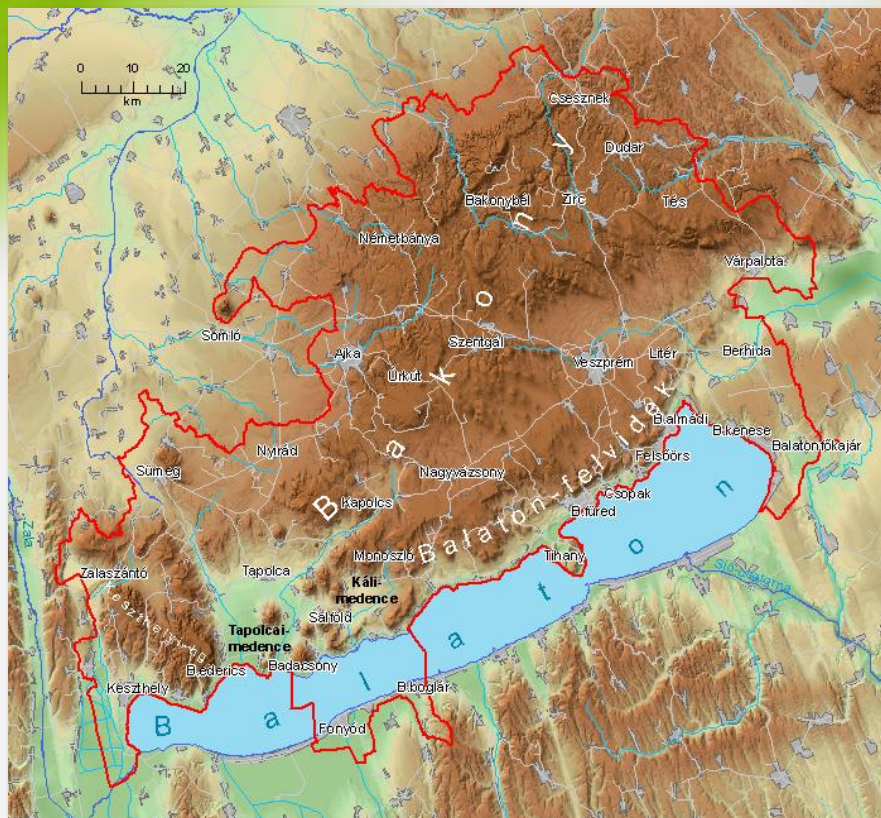
„Dinamikus megőrzése és fenntartása a geológiailag jelentős pontoknak (geosites), együtt a geológiai és geomorfológiai, gyűjteményekkel, anyagokkal, dokumentációkkal.”

(THOMAS A. HOSE – 2006)

A természeti területek turizmusának egy formája, mely leginkább a földrajzi tájra és annak földtanára fókuszál. A geológiai pontok promócióját, illetve a geológiai diverzitás védelmét hivatott elősegíteni, hogy ezáltal könnyebben megértsük a földtudományok közti összefüggéseket. Ennek elérése a *geológiai pontok gyakoribb látogatásával, a geo-tanösvények használatával, kilátópontok megtekintésével, vezetett túrákon és eseményeken való részvétellel és a geológiai látogatóközpontok népszerűsítésével* lehetséges. (Newsome, D. and Dowling, R.K. - 2010 *Geotourism: The Tourism of Geology and Landscape*)

Geotúra: különleges kirándulás térben és időben, melyen képzett geotúra-vezető kalauzolja az érdeklődőket. A túra résztvevői érdekes és értékes információkat kapnak a terület földtani felépítéséről, kőzeteinek kialakulásáról, felszínformáló folyamatairól, állat- és növényvilágáról, kultúrtörténeti érdekességeiről.
(<http://www.balatongeo.hu/geotura.php>)

Kétoldalú áttekintés

3244 km² kiterjedés

<http://www.geopark.hu/home/bakony-balaton-geopark/bevezetes>

570,19 km² kiterjedés

https://www.bfn.hu/uploads/static_page/documents/DocumentText_58/vedtertablossz.pdf

Szerveződés feladata

Balaton-felvidéki NP – Bakony-Balaton Geopark Csoport

Legfőbb feladatai:

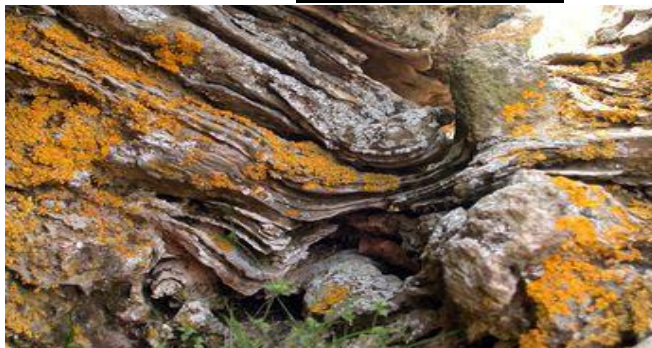
- **Földtani értékvédelem** - természetvédelmi tevékenységek,
- **turisztikai** hasznosítás
- **pedagógiai** alkalmazás

Minőségorientáció

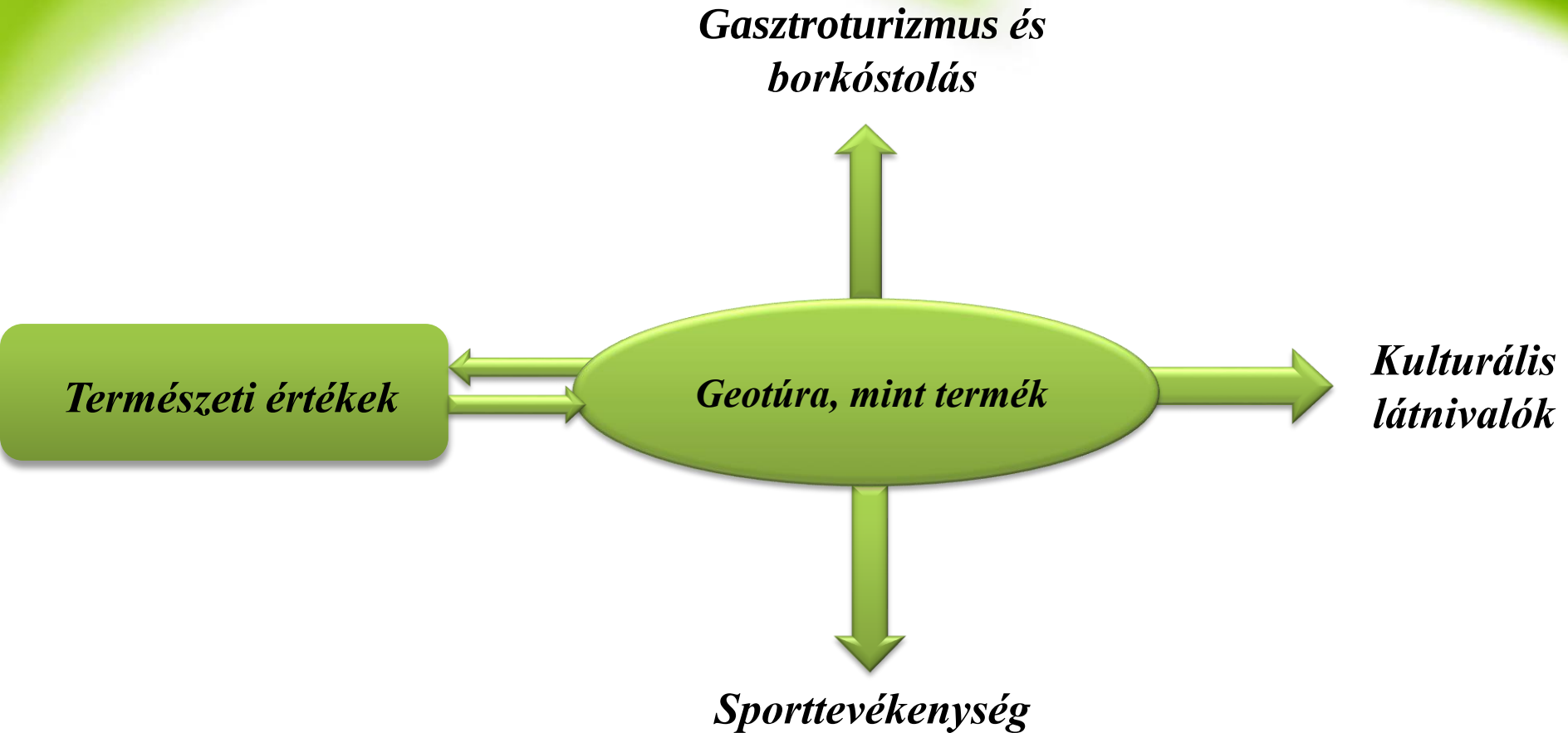
„Geoparks are quality brands.”

„A geoparkok nem a geológusok homokozói!”

Mindenki számára megismerhető.

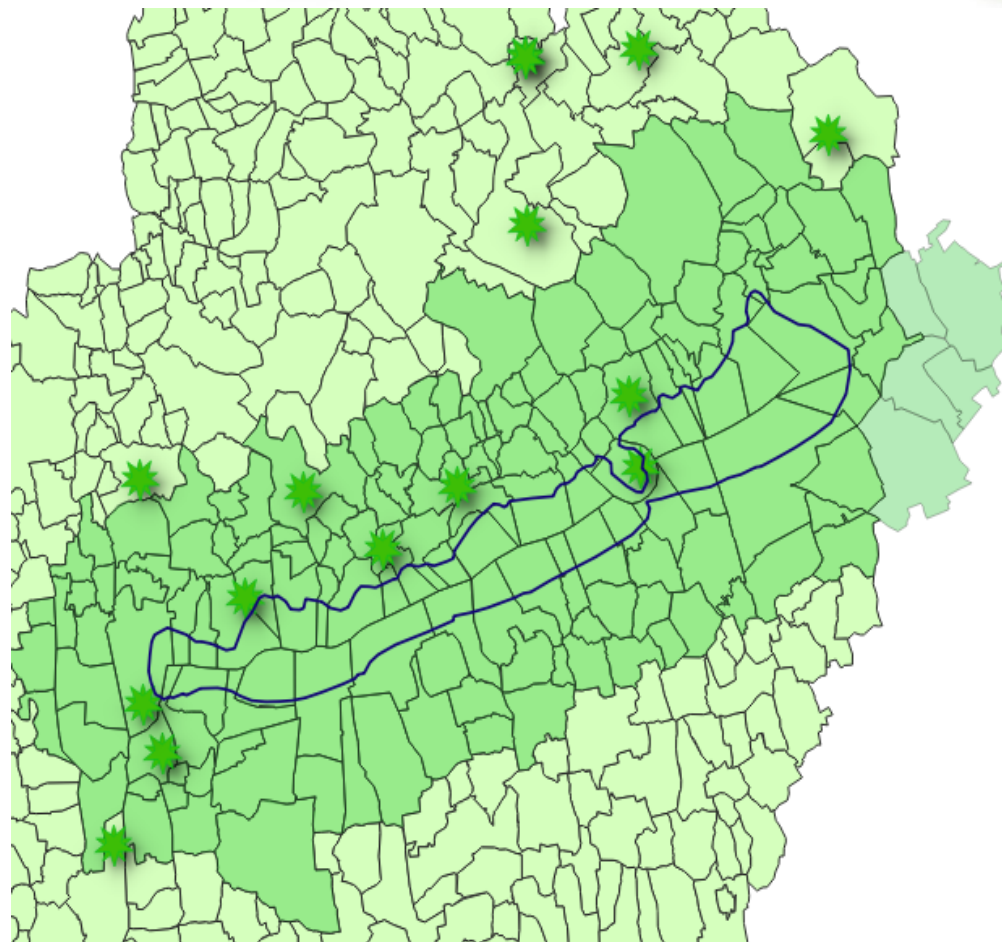
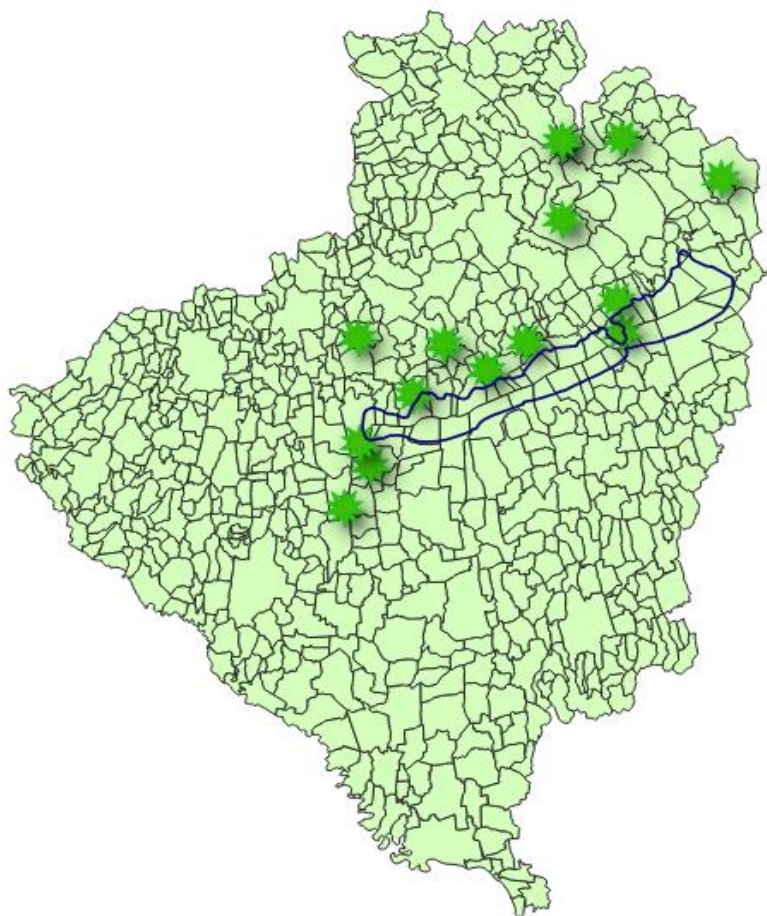

Termékkapcsolati modell

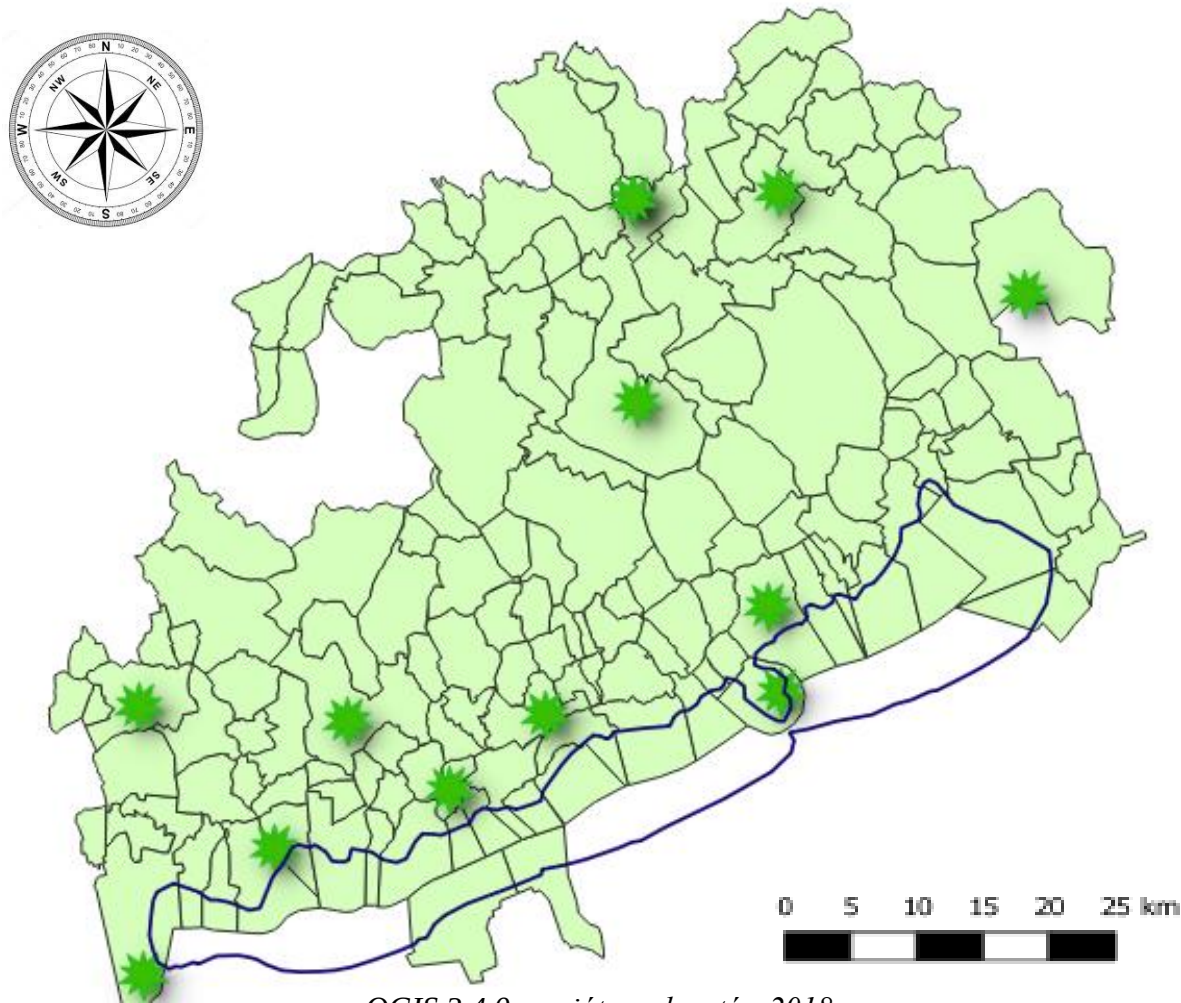

Forrás: saját szerkesztés

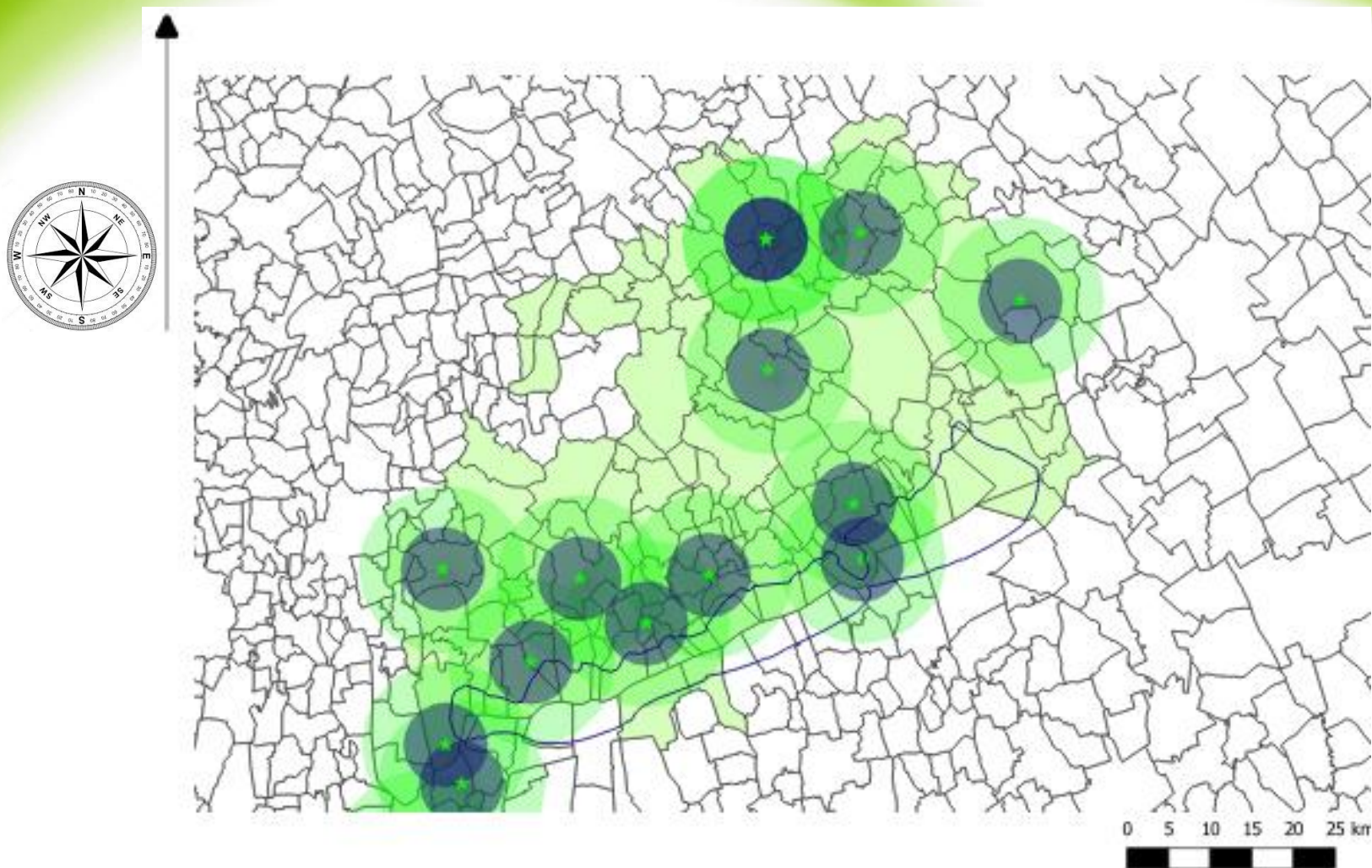
A nemzeti park bemutatóhelyei

Bemutatóhelyek a Geopark területén

A bemutatóhelyek 5 – 10 km-es hatókörzete

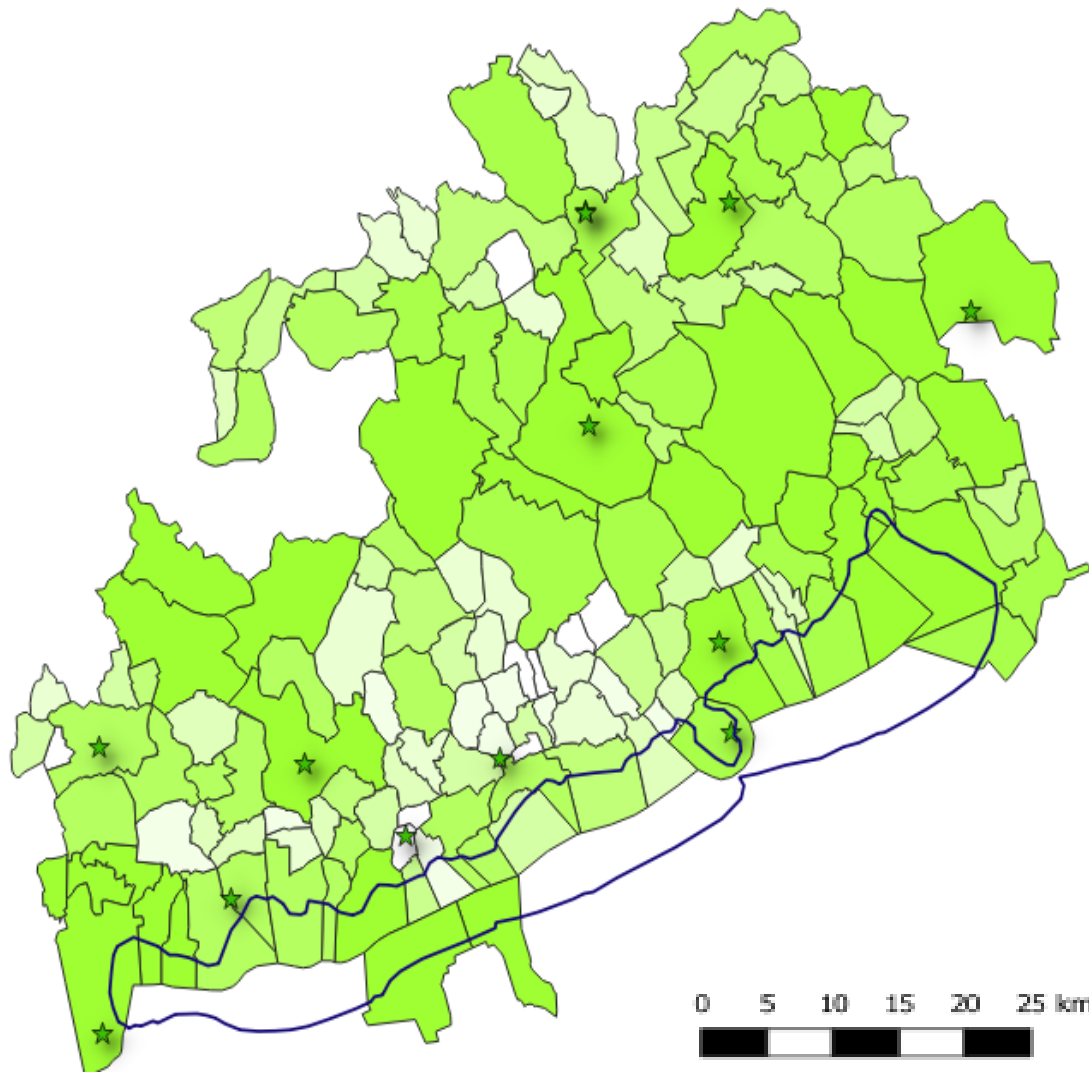

QGIS 3.4.0 – saját szerkesztés, 2018

A bemutatóhelyek földrajzi helyzete a települések lakosságszámának tükrében

Rétegek

- ☒ balatoon
- ☒ **BfNPI bemutatóhelyek**
- ☐ Övezet elkészítve
- ☐ Övezet elkészítve
- ☐ balatontól10kmre
- ☐ Hungarian_settlements_polygon m...
- ☒ Hungarian_settlements_polygon m...
- ☒ 16 - 121
- ☒ 121 - 228
- ☒ 228 - 301
- ☒ 301 - 403
- ☒ 403 - 496
- ☒ 496 - 646
- ☒ 646 - 856
- ☒ 856 - 1140
- ☒ 1140 - 1826
- ☒ 1826 - 68090
- ☐ Main_Road_Network

Geopark a Tihanyi-félszigeten

www.bfnpi.hu - 2014

Látogatóközpont: **Levendula Ház**

Hátrányok:

- Tömegturizmus

Feladatok:

- „Szelíd” turizmus népszerűsítése
- Látogató bevonása *interaktív programokba*
- Madármegfigyelés - ökotúra

Geopark a Tapolcai-medencében

www.bfnpi.hu - 2014

- Látogatóközpont: **Tapolcai Tavasbarlang Látogatóközpont**

Hátrányok:

- Támogatás és az infrastrukturális fejlesztések városközpontúsága

Előnyök:

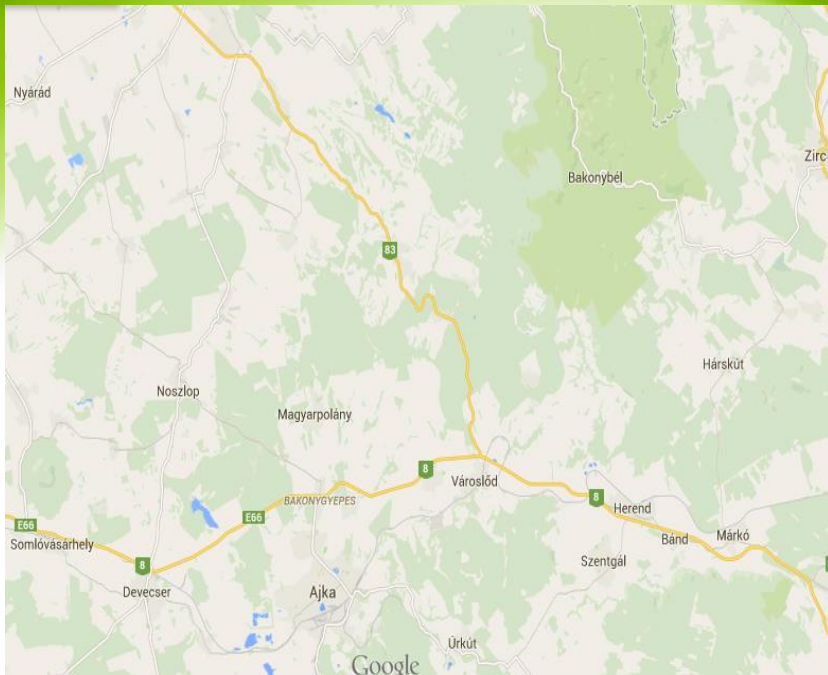
- Tanösvény rekonstrukció
- Innovatív ötletek, mint pl.
 - Éjszakai, fejlámpás geotúra
 - Csónakos geotúra
 - Lovas geotúra

Tapolcai-tavasbarlang
Látogatóközpont

Geopark a Bakony és a Somló területén

www.maps.google.com - 2014

Látogatóközpontok:

- **Pannon Csillagda és Bemutatóhely**
- **Bakonyi Erdők Háza**

Hátrány:

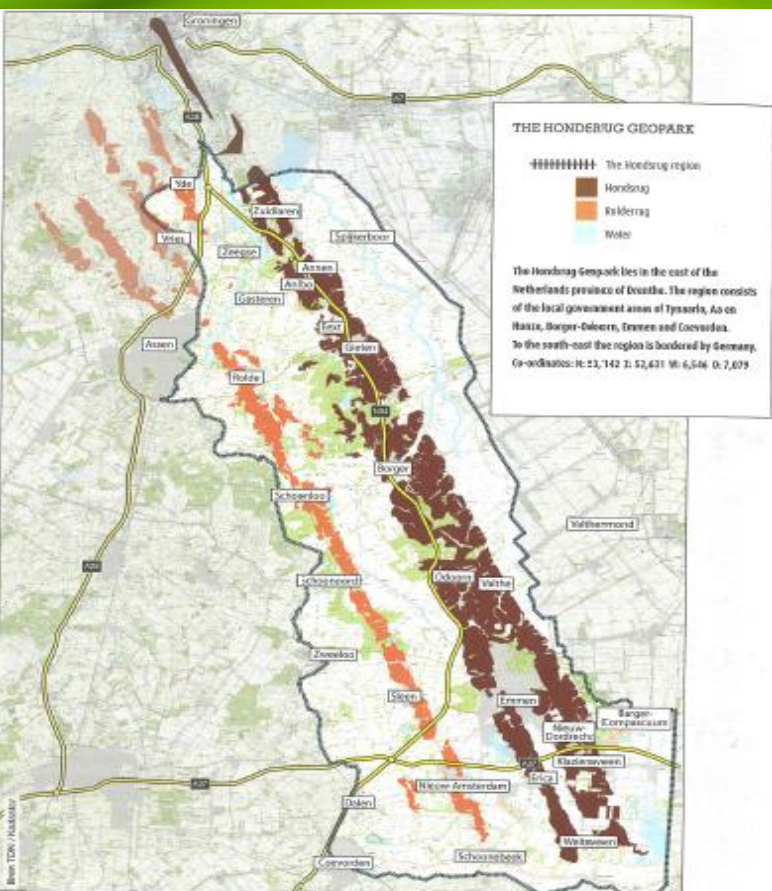
- Nagy távolság a geosite-ok között – különálló tanösvények
- Egységes imázs hiánya

Előny:

- Természetfotós geotúra
- Csillagászati geotúra

Nemzetközi példa – Hondsrug

Map of Hondsrug Geopark - (The Hondsrug Geopark Appendices Application Partnership EGN - 2012)

Geopark de Hondsrug
Van alle tijden...

Téma szerinti területi jellemzők:

Víz – Zuidlaren (Drenthe Aa)

Természet – Anlo, Annen (Hondsrug)

Erdősség – Borger (Hondsrug and Rolderug)

Tőzeges területek – Barger Compascuum and Weiteveen (Southeast of Drenthe)

Jégkorszak és az őskor – Borger (Hondsrug)

Földművelés – Emmen (H.rug and Rolderug)

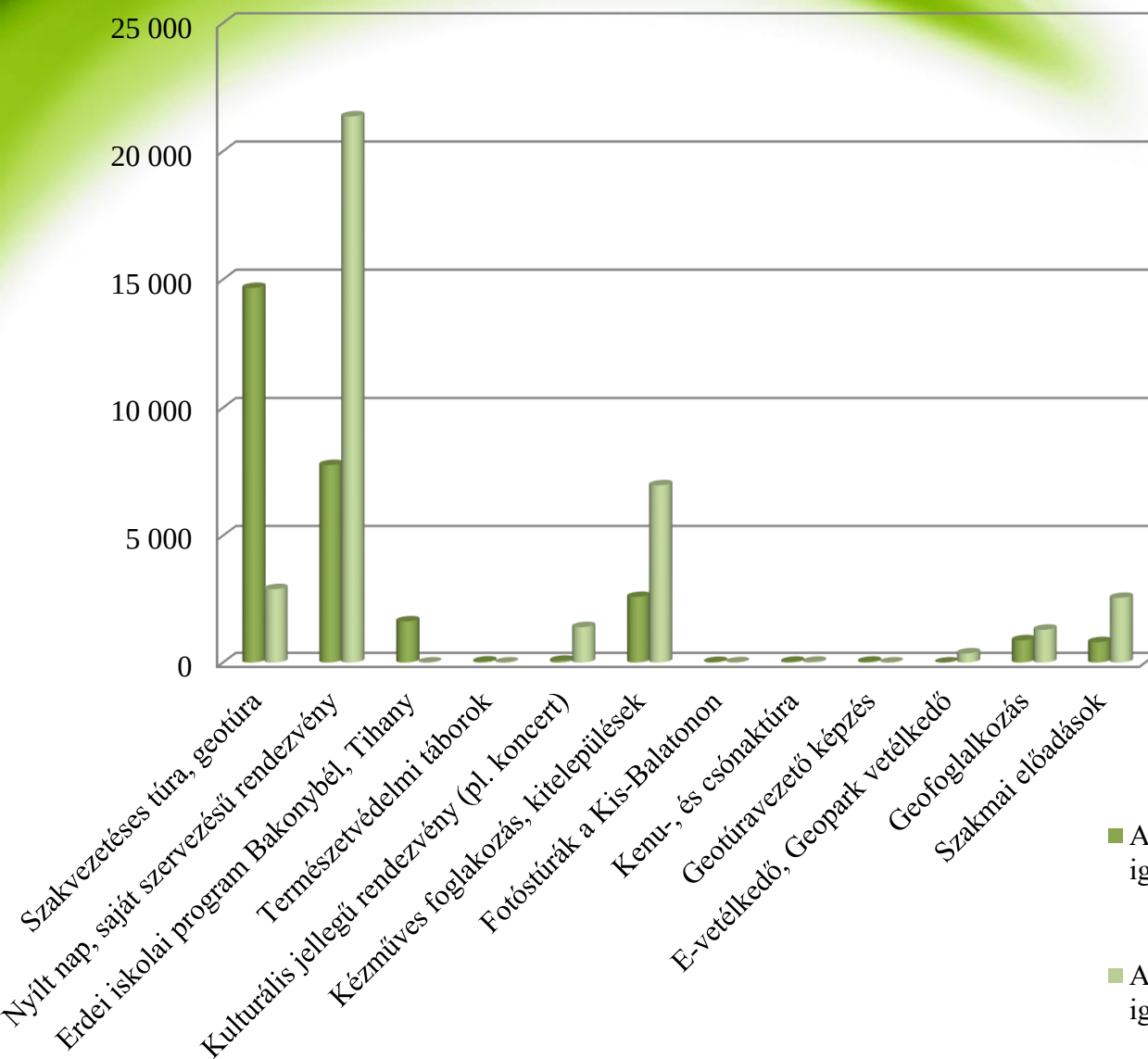

Művészet – Nieuw-Amsterdam and Veenoord (Rolderug)

Háborús helyszínek – Coevorden

A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2015)

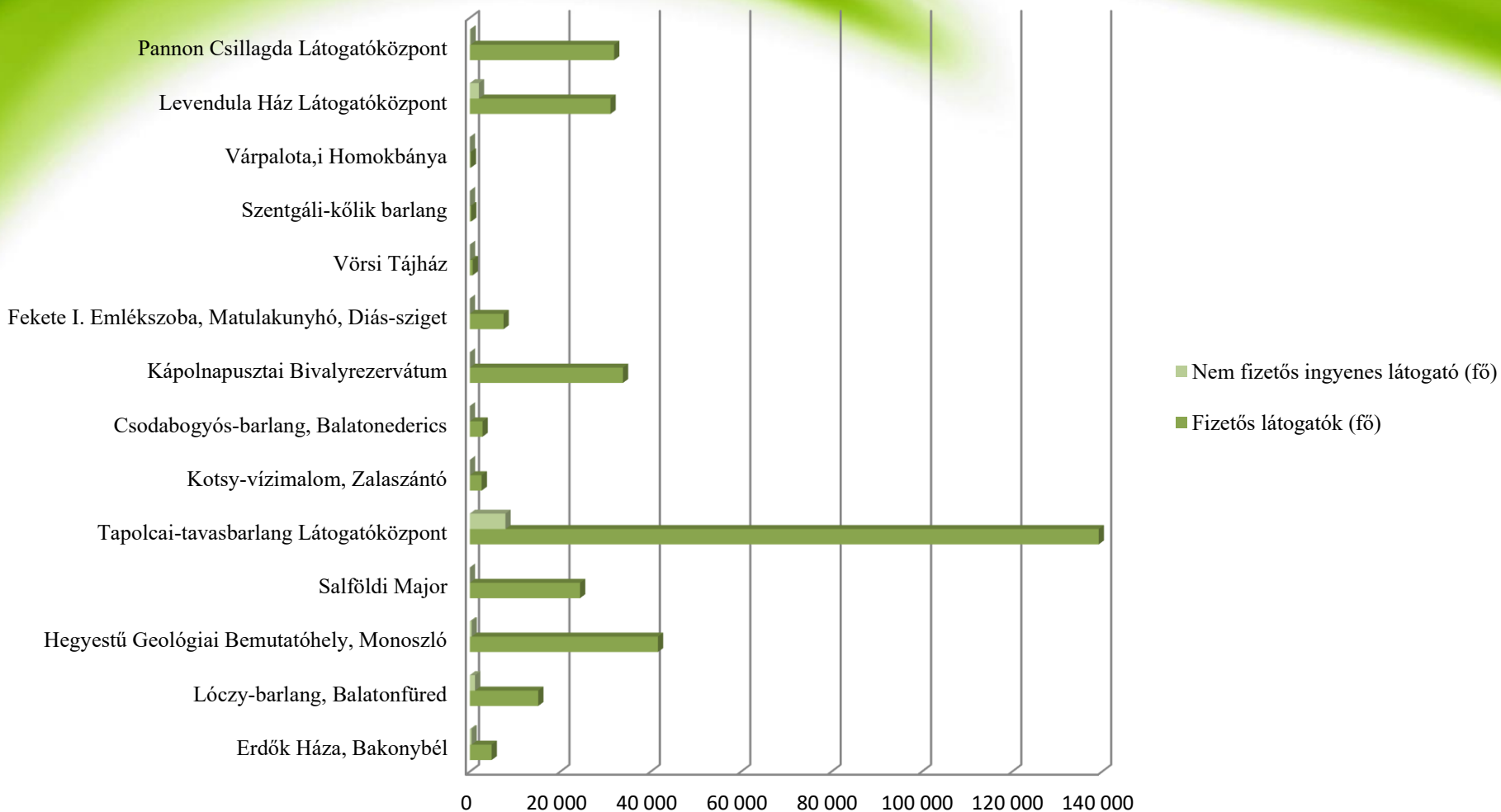
BfNPI-2015jelentese.pdf
www.bfnpi.hu

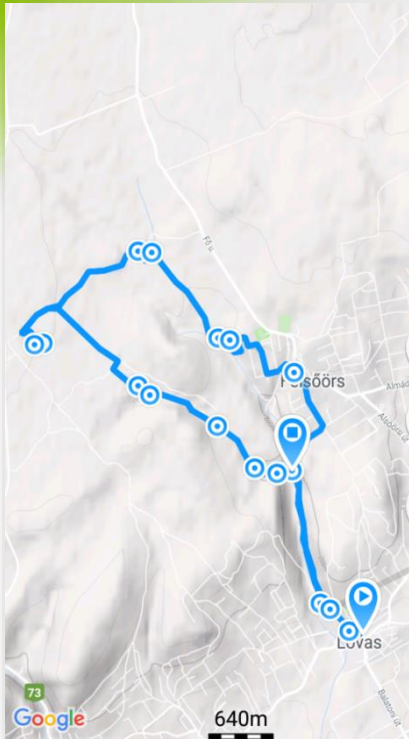
■ A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2015) Fizetős látogatók (fő)

■ A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2015) Nem fizetős látogató (fő)

Látogatói statisztika

GPS alapú applikáció – pontok felvételezése

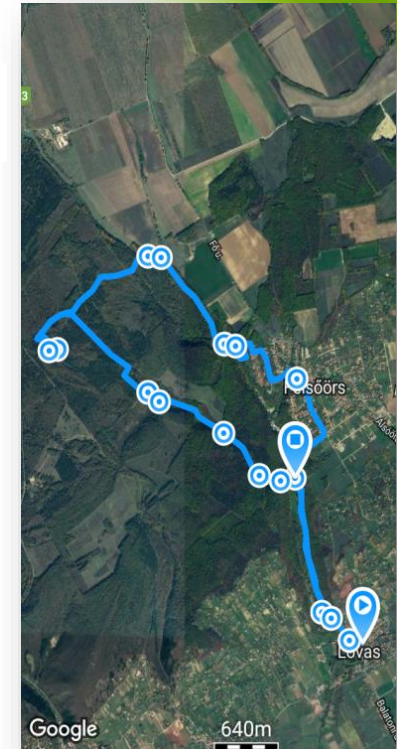

A bejárt tanösvény megjelenítése domborzati modellen, (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

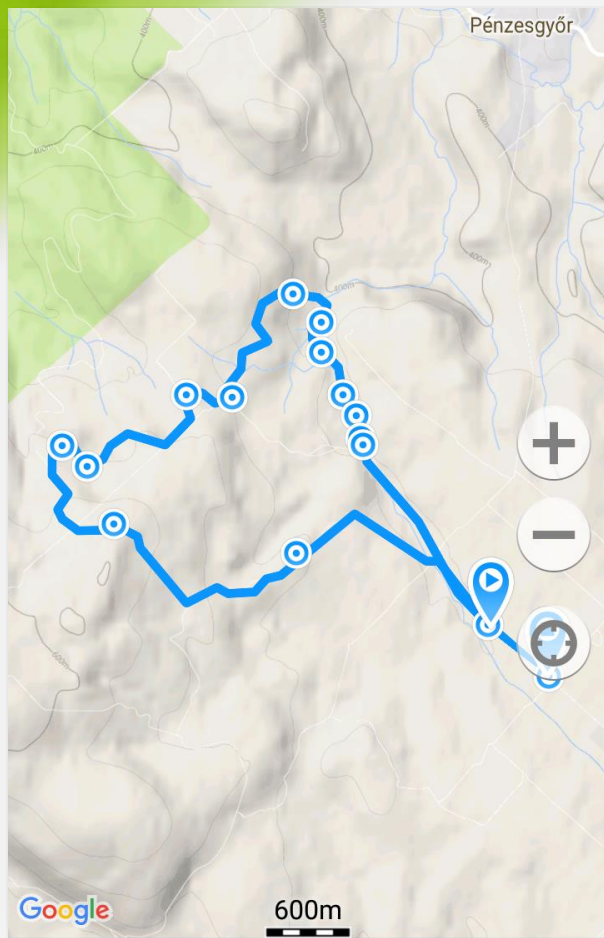
A bejárt tanösvény műholdfelvételes megjelenítése, (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

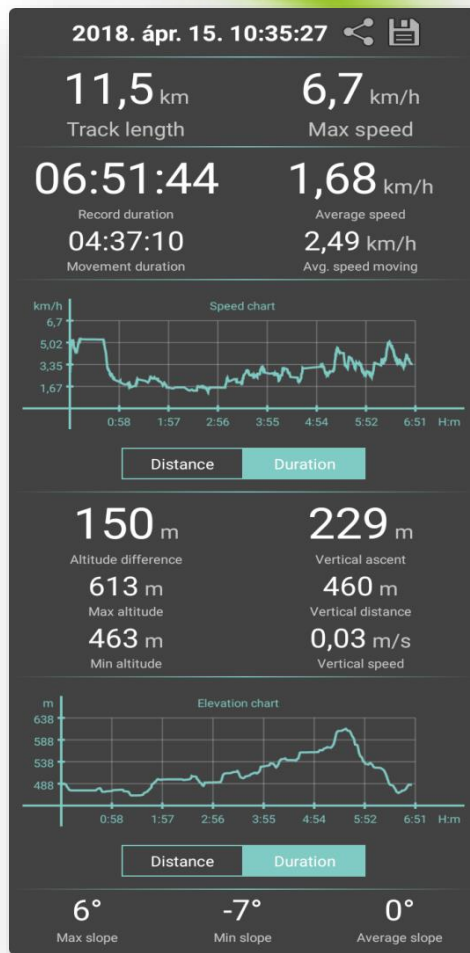
A bejárt tanösvényen mért adatok megjelenítése, (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

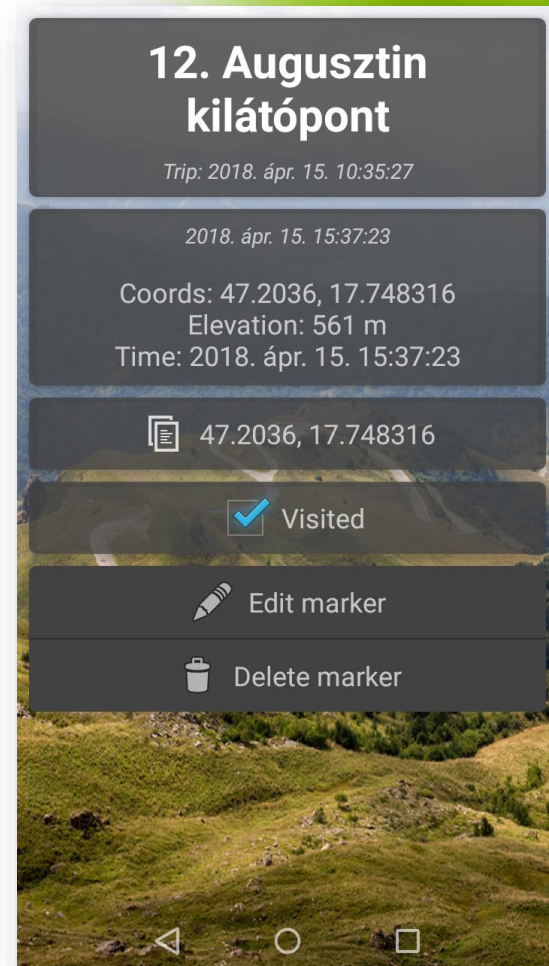
GPS alapú applikáció – pontok felvételezése

A bejárt tanösvény megjelenítése domborzati modellen, (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

A bejárt tanösvényen mért adatok megjelenítése (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

A felvételezett földrajzi pontok adatainak megjelenítése, (2018) Forrás: Google Maps felvétel alapján GeoTracker Applikáció

Összegzés

- Adatbázisok és szakirodalmi források alapján ***kvalitatív és kvantitatív eredményeket*** kaptam a terület vonzerőiről, a turizmus számszerűsíthető formáiról.
- ***Mélyinterjúk alapján*** megismerhettem a geopark főbb fejlesztési irányelveit, jelenlegi piaci pozícióját.
- ***Terepmunkáimra*** alapozva több területen mértem fel ***vezetett geotúrákat***, jelentősebb szakmai eseményeket elemeztem. Az így nyert információkat rögzített hanganyag alapján dokumentáltam és írásos formában feldolgoztam.
- Sikerült ***személyes látogatás*** keretében felmérnem egy holland geopark kínálati elemeit és menedzsment-feladatait, illetve internetes adatgyűjtés során két további portugál geoparkot is vizsgáltam.

A geoparkok a fenntartható turizmus és az öko-tudatosság biztosítékai

Hivatkozások

- Cartographia Tankönyvkiadó: Balaton-felvidék, Keszthelyi-hegység – Baross Gábor – Habán Ildikó – K. Gellai Mária (2011) – A Balaton-felvidék és a Keszthelyi-hegység rövid ismertetése (pp. 3-8)
- Donka Attila (2010) – Magyarország turizmusföldrajza (pp. 302-312)
- Patricia J. Erfurt-Cooper – Global Geotourism Perspectives (2010)
- Thomas A. Hose (2006) – A geoturizmus definíciója
- Geopark de Hondsrug (2012), *Applicatie Partnerschap EGN 2012 De Hondsrug Nederland*. Borger: Projectbureau Geopark de Hondsrug, p.7-11.
- *BfNPI-2015jelentese.pdf*; www.bfnp.hu
- https://www.bfnp.hu/magyar/oldal/kozadat_kozbeszerzesi_eljarasok/1/1 - 2014
- <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/balatontarsadalmi.pdf>.
- <http://www.geopark.hu/home/bakony-balaton-geopark/bevezetes>
- <http://www.naturtejo.com/en/conteudo.php?id=2>
- QGIS 3.4.0 térképszerkesztő szoftver

Köszönöm a figyelmet !